

KATHOLIKUS NÉPLAP.

29. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethetni rá Pesten, a jó és olesó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukorutca 6. sz. földszint, a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Pest, július 20. 1853.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratú embereknek. Luk. 2, 14.

A nevelés

mint van, és mint lennie nem kellene.

III.

Jancsika már eleget járt iskolába.

Az első iskolai év türethetleg elmúlt és a második is vége felé járt; a próbatét közeledett, és Jancsika lakat és zár alatt volt az iskolában, minthogy a hazudozást olly mesterileg értette, mint akármelyik prókátor, és különben is gonosz ficzkó volt. Így a legutolsó vasárnapon is, mintha már „nagy legény” volna, a keresztény tanítást elkerülte s hétfőn az iskolát elmulasztotta; az előbbi vasárnapon pedig a templomban diót evett, mit ő otthon a Julesára kent. „Biz Isten, monda ő a tanítónak, ki őt kérdőre vonta, nem én voltam”; és hogy a keresztény tanítást meg az iskolát elmulasztotta, ennek sem ő oka, az anyja nem engedte őtet jönni, mivel olly rossz idő volt, és aztán a feje is fájt. Ekkor azonban a gyermekek közül tiznél többen felállottak, kik őt látták, midőn másokkal vasárnap futkározott és hétfőn a Mohosiék fiukkal az erdőbe kocsikázott; így tehát többféle képen bűnösnek találtatván, egy órai elzárásra ítéltetett. A gyermekek még kárörvendve ácsorogtak az iskola előtt, és gyönyörködtek Jancsika ordításaiban, ki olly rettentően kiabált, mintha nyakát, vagy lábát törte volna el; még félóra sem mult el, midőn már Anna asszony halálsápadtan a tanító előtt állt és erőszakosan követelte fiát. „Csak lassabban felelt ez, az idő még nem telt ki, és hamarabb nem szabadul meg.” „Es én kiadatni akarom Jancsikát, kerüljön bár mibe!” kiáltott a

felbőszült nő. Ő a nélkül is félénk, folytatá tovább és kezeivel ugy hadonázott, mint némelly predikátor a szószéken, és ő jó is, hanem kigyelmednek nincs esze; én nem engedem gyermekeimet így kinoztatni; azonban jól tudom, hogy kigyelmed őtet ugy sem szenvedheti.” Mindezt hosszasan mondta el. A tanító nem szokván asszonyokkal, főleg illy rosnyelvűekkel sokáig disputálni, keveset válaszolt maga mentségére, hanem egyszerűen felnyitá az ajtót s így szólt: „Asszonyom! legyen olly jó és sétáljon erre ki, s ha a büntetés ideje elmulik, a kisdéd is követni fogja.” A csapat, melly megdagadt, könnyebb kihuzni, mint illyen asszonyt, mielőtt magát kibeszélte volna, hallgatásra birni; de a tanítónak volt tekintélye s a mellett maradt, mit mondott. Ezért kárpótlást vett magának Anna hazamene-tében; mint valamelly kenetlen teherhordó szer-kér dörögött és rikácsolt végig az uton. Tanító, iskolatanácsnok és a kormány nem maradtak szárazon. De legroszabbul járt a Majorosiék Pistája; a kis legény még könyves tarisznyájával hóna alatt, egy fánál álldogált, nézelődvén, ha valljon érnek-e az almák, midőn még mielőtt körültekinthetett volna, olly sebesen futottak szét jobbra balra hajszájai, mint a törökök Kinizsi előtt. „Épen jókor jössz Pistika! Te már régóta gyü-lölted a Jancsikát; kedvem volna csontjaidat összeszevázni, te tolvajkölyök te; másszor megint bevádolhatod a Jancsikát, ha kedved van.” Szerenésjére a fiu megszabadult és aztán ugy futott, mintha a tatár volna a hátán. E mütétel által Anna vére kissé csillapult; azonban Lőrincz ezt nem hitte volna. Szegény Lőrincz! Csak olly szerencsés lett volna, otthon nem lenni; de fáj-dalom! (épen, mintha ugy kellett volna lenni, hogy vétkeinek mértéke megteljék) ma épen fa-

ragószerét is a szobába vitte, mit különben egész éven át alig tett, és ezt a rendszerető asszonyok nem épen különösen kedvelik. A jó olvasó nem fogja tőlem kívánni, hogy mindazt elmondjam, mit most szegénynek hallania kellett. Természetesen ő volt mindennek az oka; Anna asszony mindig azt akarta, hogy Janesika ne menjen többé az iskolába, azonban ő erőszakolta; Anna még eddig soha sem parancsolt a háznál, de most az egyszer ő is akar parancsolni. Majd 17 éves óta hallgatott és túrt; de most már nem akar többé hallgatni. Ma van utóljára, hogy Janesika iskolába ment; inkább akar ő Janesikával házról házra szent alamizsnáért könyörögni, mint tovább elnézni, hogy gyermeke kizsákosodjon s a többi! Ez alatt Lőrincz a forgácsokat és munkája hulladékait tisztán összeszedte s végre oka volt kimenni, mert másképp azt hiszem, hogy felesége még most is beszélne. Ekkor, hihetőleg atyjok parancsára, bejöttek Erzsébet és Julesa s bevégezték, mit apjuk elkezdett és a szobát megtisztították; Lőrincz pedig egy könnyet törölt ki szeméből s arról gondolkozott, hogyan intézhesse el, hogy a legközelebbi vasárnapokon a reggeli misére és fel az orgonához juthasson; mert az igazi isteni szolgálatra átalott menni azon szegény miatt, mellyet Anna neki okozott. Végre Janesika is megjött az iskolából, vagy helyesebben mondva a kalitkából. „Valahára kieresztett a zsarnok! szólott az anya. Ugyanesek oda is mondtam neki, tudom, hogy nem felejt el egyhamar; és még szerencséje, hogy okos emberekkel volt dolga, mert másképp nem tudom, mi történt volna vele. Most vedd kenyeredet és írósvajadat, és ne sirj már; többé nem kell iskolába menned. Anyit, mint sok más, már most is tudsz, és többet nem is kell tudnod. Ha valjon azon ostobaságokat a nyelvtanból tudod-e vagy sem, utóljára is nem sokat adok érte; írásban pedig és olvasásban itthon is tökéletesítheted magadat. Julesa mindenkor taníthat majd egy kissé és legalább tudjuk, hogy jó emberek közt vagy.“ Janesika vevé kalapját és vajás kenyérét s így szólott: „Többé csakugyan nem megyek iskolába.“ Ezután kiment és átszaladt a szomszédékhoz, s elbeszélte, hogy már most nem kell többé iskolába járnia; a tanító ötét épen nem szereti; a többiek mindig ártatlanul bevádolják; és hogy az anyja a tanítónak derekasán odamondta, hogy ez hallgatott s egy szót sem szólhatott. Továbbá, hogy otthon akar tanulni; Julesa olyan jól tud írni s olvasni, mint a tanító, az fogja ötét majd kissé segíteni. Aztán a tanító sem a legjobbik, mint gondolják. — A szomszéd mindekkorig keveset

figyelt a fecsegésre; most azonban így szólott: „A tanítót még sem kellene gyaláznod, olly jó ő, hogy kevés van hozzá hasonló, és én öreg atyját még nőtlenül ismertem, és már az is tetőtől talpig becsületes ember volt. Azt én nem szeretném, ha valaki a tanító becsületét sértené; egy tanítónak bizonyosan elég baja van.“ „Ugy, az anyám mondotta, felelt Janesika, és aztán hogy 100 előtt egykor az ő nemzetségéből egyet kivégeztek.“ „Ugy, szólott az öreg szomszéd, ha így volna is, mi köze van annak a tanítóval? és ha 100 évvel visszatekinténék, némelly családban találunk ollyat, ki nem volt olly igen jó, mint a millyennek magukat utódjaik lenni gondolják. Egyébiránt, hallod-e Janesika, ha te az enyém volnál, vesszöt fognék és ismét iskolába küldenének. Nem kell ollyan fenhéjazónak lenni; ha te magadat jól viselted volna, akkor mindig nem estél volna büntetés alá.“ Janesika sipkáját huzgalta s mindig közelebb ment az ajtóhoz és egy szó nélkül kiesuszott. Azonban a szomszéd neje, maga a békesség, így szólott férjéhez: „Ej, minek beszéltél így; Janesika bizonyára mindent frissiben haza visz az anyjának és még hozzá is tesz, pedig tudod, hogy aztán millyen életünk lesz; bizonyosan hetekig nem fog hozzánk szólni, hogy szegyenlünk kell magunkat. Én öreg napjaimban inkább békességet akarnék.“ „En is a békesség mellett vagyok, viszonzá a jó öreg; de vannak idők, mikor beszélni kell, s béke ide, béke oda, most az egyszer nem beszéltem sokat; és én e dolog miatt nem tartok semmitől. Hisz egy szót sem szóltam addig, míg a tanítót nem akarta gyanúsítani, ekkor azonban úgy gondolom, kötelességemben állott számat felnyitni s beszélni; ha most ezért Anna asszony megneheztel, Isten neki, én nem akartam sérteni.“ Ezeket mondván, az asztal megett polyvazsákra könyökölt; az öreg néni pedig ismét forgatni kezdé rokkája kerekét, melly annyira morogott, hogy az ember tulajdon szavát nem hallotta. Átellenben azonban Lőrinczénél Anna asszony morgolódott s így szólott: „A szomszédék csak saját házuk előtt seperjenek; hisz tudjuk, ki volt öreg anyjának a bátyja, hogy az Isten nyugosztalja; sok száz meg száz forint veszett el általa.“ Janesika tudniillik, mint az öreg asszony előre megmondta, mindent melegen hazavitt és elbeszélte, hogy szidta ki ötét a szomszéd, és „hogy a mi családjunkban is vannak rossz emberek, s hogy én többet házukba nem menjek, mert különben vesszöt fog és kikerget sat.“ „Csak azt mondotad volna neki, szólta Anna, hogy ez nem tartozik hozzá; s nekünk hál' Isten' nem kell soha az ő

kegyelmökre szorulnunk, s habár ő most esküdt is, mi mégsem eserélnék vele. Hát az öreg aszszony mit is mondott?" kérdezé tovább. „Már nem tudom igazán, válaszolt a kis hazudozó, elég hogy ő is segített az öreg szomszédnak.“ „Nem, folytatá Anna, ezek ugyan rajtunk nem fognak uralkodni; Borbála néni örül vala, ha bátyámat megkapta volna; azonban ennek volt annyi esze, hogy a kancsal szeműt el nem vette, ezen ostoba teremést, kivel ugyan megverte volna az Isten. Hallod-e Jancsika, azt az egyet mondom neked: ha én ma vagy holnap meghalok, s te egykor házasodni akarsz, nekem ezen familiából senkit el nem fogsz venni. Ha pedig életben maradok, majd gondoskodom én neked egy szépről és gazdagról is; most még csak egy pár esztendőket kell várni, s te lész valami, ekkor aztán majd megnézzük, hogy kit kell tánczra hívnod; nem szükség, hogy a mi falunkból legyen; vannak más helységekből is, kik szerencsésjöknek tartják, ha te őket tánczra vezeted. Most pedig tanulj valamit, míg én a vacsorát el fogom készíteni; vehetsz magadnak egy kis kenyéret, vagy a pinczéből egy pár almát, ha akarsz.“ És ő a konyhába, Jancsika pedig a kenyérmármariómtól a pinczébe, s innen a ház elébe ment, hol Erzsí s Julcsa hüvelyes-borsót fejtegettek; Jancsika pedig egy vizipuskával, mellyet anyja vett neki, szüntelenül fecskendezte őket úgy, hogy egészen vízesekek lettek s azt mondták: „Várj csak, majd megmondjuk apánknak.“ Jancsika azonban csak nevetett és úgy tett, mintha nem is hallotta volna.

L-ger Ferencz.

A plebánia-ház.

— Igaz történet. —

(Vége.)

„Tehát azt akarom mondani uram, felelt Fülöp, hogy én azon faluból való vagyok, mellyet ide jövet bal felül lát az ember, mintegy 1 mértföldnyi távolságban. Ott nincs pap, és a templom egészen romban fekszik; de a plebános ur már négy évtől fogva hozzánk jár. Tudva van, hogy vasárnap nem mondhat három sz. misét; azért mond maskor egyszer egy hétben egy kis kápolnában, mellyet maga költségén csináltatott. Mise után a gyermekeket a katekizmusra tanítja. De még ez nem minden. Valami 18 egész 20 esztendő suhanczok jó nagy számmal voltak, kik még soha sem áldoztunk életünkben,

s igazabbat szólva, még azt sem tudtuk, hogy mi az. Történt, miszerint többször hallottuk predikálni a plebános urat, ez nekünk kedvet csinált egy kissé megismerni vallásunkat is. De már vén kamaszok voltunk arra, hogy a kis gyermekekkel járjunk iskolába s tanuljuk a katekizmust. Tehát mit volt mit tenni? Mi mindnyájan el voltunk szegődve, uraink pedig meg nem egyeztek volna abba, hogy nekünk némi szabad időt engedjenek. A plebános ur megtudta, hogy valami tizenketten vagyunk, kiknek jó szándéka van, és mit tett? Január végével belekezdett, még pedig mindenütt hó és jég volt. És ez időtől fogva egész husvétig minden másodnap megtette a jámbor gyalog a nagy mértföldet, minket felkeresett, s pedig a mi több, még este, minthogy csak akkor nem voltunk elfoglalva! Bár milly idő volt, mégis számolhattunk rá, hogy 7 órakor köpenyébe burkolva, lámpásával kezében fogjuk jönni látni. Egyik gazdánkhoz járt, ki még vallásos ember volt, s számára egy szobát átengedett. Itt gyűjtött össze bennünket, és példás munkásságot tanúsított mellettünk. Csak kettő vagy három tudott köztünk könyvből, mégis elérte célját s mi mindnyájan együtt tartottuk első áldozásunkat. Uram, az ember valóban elmondhatja azt mind a nagyokról, mind pedig a kisdedekekről, hogy az első áldozás napja az életnek legszebb napja.“

Az ebéd, az egymást fölvaltó beszélgetések által, mellyeket az utazó élénk részvéte fölujtott, hosszan tartott, és épen akkor volt vége, midőn egy korty burgundi ó bort hajtottak föl a plebános egészségére, s midőn a veesernyét hirdető harang megkondult. A templom majd épen úgy volt telve, mint reggel. A mint az isteni szolgálatnak vége volt, Dutret ismét a plebánoshoz ment, midőn ez épen rózsalugasába ért. Arca halvány volt s bágyadságot fejezett ki, azonban a nyugalom vegyületével.

„Plebános ur, önnek illy terhes napi munka után igen fáradtnak kell lennie!“ — „Kedves ur, hazudnám, ha azt mondanám, hogy nem vagyok fáradt; igen, fáradt vagyok, de megelégedett és szerencsés! A vasárnapot az én hiveim a szó teljes értelmében megszentelik. Mondja meg csak uram, valjon e falu nem nyújt-e a léleknek jótékony látványt? Valjon nem találta-e mindegyik arczán az öröm és jó lelkiismeret kifejezését? Oh Istenem! hogy van az, miszerint az emberek mégsem jönnek rá, miként a valódi szerencse csak az erkölesi életben, s kötelességeink Isten szemé előtti betöltésében található föl! A-zoknak, kiket állásuk munkás és fáradozó élet-

nemhez kötött, ugymint kézműveseknek s falusiaknak igen keveset kell csak tenni, hogy életök, (melly már magában keresztényi, minthogy munkás,) szent és Istennek tetsző legyen! Higgye el uram, hogy ezen annyira egyforma és fárasztó élet valódi öröm élvezeteket nyújt, ha a vallásos érzelmek megszépítik. Sokan megvetik ezt, pedig hányszor találtam a szegényes külső alatt a legnemesebb sziveket. Vannak olly jó, egyszerű lelkek, kik ajtatos szeretetökben nagy dolgokat fölfognak, mellyek a fölvilágosodott értelem előtt ismeretlenek maradnak. Ugy van uram, egy falusi plebános a legszerencsésebb ember, ha Isten munkáját áldásra méltatja. Sokszor félek, hogy netalán már itt lent elvettem legyen csekély fáradságom jutalmát. De jó Istenem! ki a juhokat megáldottad, bizonyára a szegény pásttorral is irgalmasan fogsz bánni!“ E szavaknál az ósz férfi könnyekkel telt szeméit az égre emelte; a lenyugvó napnak egy sugara, melly a lugosba sütt, aranyfényel környezte be szép fehérháját: mint valami szentnek feje, úgy tünt ez föl az utas előtt.

A vacsora után, melly hideg sültből és a plebános kis kertéből való izletes gyümölcsből állott, ez az utast meghívta a falu nagy terére sétálni.

„Őn látta, hogy hiveim milly mély ajtassággal töltik be vallási kötelességeiket, mondá a jó lelkész vendégének, most tehát nézze meg azt is, mikép mulatnak. Ki vehetné ezt tőlök rozsnéven, kik olly fárasztó munkával foglalkoznak, ha időről időre néhány órát szentelnek az örömeinek? Nekem az a nézetem, mit sok évi tapasztalásom is helybenhagy, miszerint az emberi természetnek egy szükségét, vagy rendes vágyát sem kell elnyomni, hanem inkább okosan vezetni és neki határokat szabni; és e miatt azt rendeltem, hogy a vasárnapot, melly az urak Urának szenteltetik meg, tisztességes mulatsággal kell befejezni. Ezután megfontoltuk, hogy mi való leginkább falura, és a lehető legnagyobb ovatossággal választottuk ki a legcélszerűebb játékokat. Az esztendő szép részében minden vasárnap 6 órától egész 9-ig táncz van; az anyák oda vezetik leányaikat és a tánczolókat körül kört csinálnak. A családapák, az öregek, szóval az egész falu összefog és vigyáz az ifjuságra, kik hogy a legártatlanabbul mulatnak, azt elhiheti. A mind a harang a kilenz órát jelenti, mind haza megy. Egy vasárnap sem mulik el a nélkül, hogy a téren meg ne tenném sétámat, és soha sem láték még, vagy hallék valami illetlent. Ha illy ártatlan mulatságot megengedünk, akkor

senkinek se jó eszébe más faluba menni tánczolni, hol a mulatság másképp megy. Félre van egy házban teke-asztalunk; továbbá van olly helyünk is, hol a legények golyó- vagy karikadobálással mulatják magokat. S e miatt már nincs egyetlen egy korema is a faluban, s azok, kik egy palaczk bort akarnak elkölteni, otthon isznak családjuk körében. A leányok télen minden vasárnap összegyülekeznek a tanitónéhoz, ki igen derék és becsületes asszony. Mulatnak, kockást játszanak, és valami mulatságos és mulattató történet elolvasásával fejezik be a mulatságot. Mindez kiesinségnek tetszhetik; de nézetem szerint nem szabad elhanyagolni, a mi csak az élet erkölcsössé és szerencsésé tételére megkívántatik.“

Azon a téren, hova most a plebános vendégével együtt megérkezett, s mellyet néhány sürü sziffa árnyékolt, három muzsikusz állott egy deszkázaton, melly két hordó fölé volt téve. Minden erejükből huzták a nótát, mellynek nyirkosága a virágzó leány- és erőteljes legénysepreget vig tánczra keltette. A reggeli öltözködés-kor még virágbokréttakkal is fölékesítették magukat, mellyet a leányok övökben, a legények pedig széles karimájú kalapjukon hordtak.

Valami rendkívüli kellemes és gyönyörködtető volt e virágokkal ékesített tánczó sepreget nézni, melly e perczben a juniusi napnak utolsó sugara által világított meg. Az anyák és az érettebb koru férfiak környös-körül vígan csevegtek, az öregek botjaikra támaszkodva sétálgattak lassan; a gyermekek a homokban játszottak, vagy a fűvön henteregtek. Minden arcz örömtől sugárzott a plebános ur megjelenésével, de jelenléte nem szakasztá félbe a mulatságot. Egy ideig tetszéssel nézte jó népét; azután a feleségök különféle csoportjaihoz ment, miközben mindegyikhez néhány atyai szót intézett, az öregekkel kezét fogott s a kisdedekeket czirogatta. Utoljára a játszókhoz ment. Egy kétes dobás igen élénk vitára adott okot; a játszók föltüzesedtek s már épen esufolodó szavakra került volna a dolog, midőn egy a nézők közül, kik valószínűleg a békét vissza akarták állítani, a plebános urat észrevette.

„Plebános ur! így kiálta, ön épen jókor jö, ítéljen, és békítse ki a ficzkókat, kik nem akarnak ránk hallgatni.“ — „Igen, igen, a plebános ur döntse el a dolgot!“ kiáltott mind a két ellenfél egyszerre, valamint azok is, kik vagy egyik, vagy másik részére állottak. — „Szivesen megteszem, ha előre megígéritek, hogy ítéletemmel meg fogtok elégedni; jól tudjátok, hogy én

senkinek sem kedvezek.“ — „Igen igen, csak szóljon plebános ur, s akkor vége van a dolognak.“ — „Mind jól van; csak aztán máskor nem kell annyira lármáznotok, se ne tüzesedjetez neki annyira a haragnak, melly épen nem illik be falunkba.“

Miután a plebános egy kissé lepirongatta volna őket, szorgosan megvizsgálta és háromszor megmérte a távolságokat, s azután kimondá ítéletét, mellyet valóban a vesztő fél is nyugodtan fogadott. Ezután Dutret urnak mondá, miszerint neki még a hazamenet előtt egy pillanatra a templomba kell mennie, és távozott.

Az utas azalatt elment a plebániára, szobácskájába vonta magát és még azon este röviden leírta a nap nevezetességeit, mellyet ezután mindig élete legszebb napjai közé számított. — Charles két esztendő mulva meghalt; holtteteme egyszerű templomában a nagy oltár alatt nyugszik jó hivei között, kik őt ollyannyira szerették s kiknek gyermekei emlékét még sokáig áldani fogják. A jó pásztor emléke még sokáig őrizze meg minden rosztól a nyáját!

A bűnbánó Magdolna.

„Meggéré pedig őtet egy a Farisaeusok közül, hogy vele ennék; és bemenvén, a Farisaeus házában letelepedék. És ime egy városi bűnös asszony megértvén, hogy Farisaeus házában letelepedett volna, alabastrom edénybe kenetet hozta oda. És megállván hátrul lábainál, sirva kezdé könyhullatásaival áztatni Jézus lábait s fejének hajjaival törülgeté és csókolgatá és a kenettel öntözgeté

lábait.“ (Luk. 7, 36–38.) Oh megható képe a valódi bűnbánatnak! Az evangelistának egyszerű, de olly tartalomdús szavai nem elégségesek-e elmékedésünkre? Midőn ezen szavakat halljuk, nemde szinte szemünk előtt látjuk a bűnbánó bűnös nőt, sőt ennek nem csak külső alakját, hanem a szívében történt változást is? De hogy a bűnbánatnak ezen szép és tanuságos képe annál inkább tartós maradjon, elmékedjünk különösen e három pont felett: 1-ször. Milly gonddal keresi föl a bűnös az alkalmat bocsánatnyerés végett. 2 szor. Milly hősiesen küzdi le az álszemérmert és az emberi félelmet. 3-szor. Miként változtatja meg egyszerre egész életmódját, s a bűn eszközeit a töredelem eszközeivé fordítja. Elég tárgy, mellyből tanuljunk s mellyet utánozzunk.

Első pont. Midőn Jézus Naimban a holt ifjat halottaiból feltámasztotta, hathatós beszédet tartott a néphez, mellyben fenyegetődzött a megátalkodott bűnösöknek, de egyszermind a vétkeket szeretetteljesen hívta föl a megtérésre. Ezen beszédet hallotta egy asszony, kinek a kicsapongásai ismeretesek s az egész városnak botrányul voltak. E nő megindult belsejében; látta állapotát, megutálta azt s feltette magában, hogy változtat rajta. Ő nem kétkedett azon, hogy Az, ki az ő szívét olly hamar átváltoztatta, kiről ő olly sok csodákat hallott, az igaz Messiás s hogy Annak hatalma van megbocsátani bűneit. Ezen hittől ösztönözötve, ő most alkalmat keres, hogy neki bánatát s töredelemes lelkületét tudtára adhassa, s Tőle kegyelmet esdjen. S hogy ezen drága pillanatot el ne szalaszssa, nem veszi el szeméi elől Jézust, kitől ő olly nagy jótéteményt vár. S ime hallja, hogy a Farizeus őtet ebédre magához hívja; látja, hogy az őtet a házába vezeti. A nép ezalatt szétoszlik, mindenki dolga után megy; de a bűnös, ki előbb a nép között nem akart előretolakodni s feltünni, gondolja, hogy most az ebédloben leghamarább találkozhatna Jézussal, s neki bánatát megmutathatná. Gyorsan siet tehát egy edény drága olajjal a Farizeus házába, hol Jézus az ebédnél ült. — De talán még maga sem evett ebédet a nő, minthogy most volt épen az ebéd ideje? Vagy talán otthon valami dolga van, mit előbb elvégezni kellene? Talán jobb volna várni, míg Jézus az ebédől fölkel, mint sem neki illy roszkor alkalmatlankodni? Nem! nincs most roszkor, sőt inkább most van jókor; mert most a szív át van hatva, most az elme meg van világosítva, most itt a kívánság kibékülés után, most itt van Az, ki segíteni tud, ki segíteni akar is, a ki hiszen csak kevéssel előbb mondotta: Jertek hozzám, kik terhelve s fáradtak vagytok s én megvigasztallak benneteket. Oh! milly sokakat tartoztat vissza a megtéréstől s az Istenneli kibéküléstől az, mert nem keresnek erre alkalmat, mert mindig más dolguk van, mert mindig nehézségekről s akadályokról álmodnak, mert mindig jobb időre várnak s az alatt az alkalmas időt elszalasztják! Azért mondja az Irás: „Ne késsél, az Urhoz megtérni, s ne halaszd napról napra.“ (Sir. 5, 8.) „Ma, midőn az Ur szavát halljátok, ne keményítsétek meg szíveiteket.“ (94. Zsolt)

Második pont. Mihelyt megtudta a bűnös, hogy ő Jézust a Farizeus asztalánál fogja találni, sietve bement a házba. Nem ijesztette őtet vissza a szegény, hogy az egybegyült társaság reá, mint bűnösre ujjal fog mutatni. Nem tartóztatta őtet vissza a félelem, hogy az emberek őtet majd kicsufolni s gunyolni fogják, vagy pedig képmutatónak hini. Minthogy csak az Istent félti, csak bűneit szegyenli, csak Üdvözítőjét szereti, bátran

lép be a terembe. Nem figyel ő a többi vendégekre, bár milly előkelők is ezek, észre sem veszi őket; szemei csak Azt keresik, kitől üdvét várja. Ehhez siet ő s lábaihoz borul. Oh boldog bűnös! milly nagy lépést tettél már az Istennel kibéküléshez s a teljes megtéréshez az által, hogy az ember-félelmet leküzdötted. „Mit fognak az emberek mondani? Mit fognak barátaim rólam gondolni?“ Ezen sugallatai az ördögnek vonzanak sokakat vissza, kik már az üdvösség kapujánál állanak. Nem lakik-e bennem is hiu ember-félelem? Nem hagytam-e abba holmi jót, mit tennem kellett volna, csupán azért, mert talán az emberek ezt rosza magyarázhatnak? Nem vettem-e épenséggel részt bűneikben, csak hogy nekik tetszem? Oh balgatag ember, ki nem félsz Istent megbántani, mert félsz megbántani az embereket!

Harmadik pont. A Jezus lábaihoz borult töredelmes bűnös! éles fájdalomtól áthatva, sz. szeretettől lángolva, nem képes csak egy szót is kiejteni. De hangosan szólnak könnyei, melyek szemeiből patakznak, s Jezus lábaira hullanak. „Jezus lábait könnyeivel áztatta, mondja az evangelista, azokat hajával törülgette, csókolgató s kenettel öntözgette.“ Oh igazán töredelmes bűnös! mennyire megszegyeni a te példád ez én langyosságomat, szívem hidegségét! Én többet vétettem, mint te, mivel én mind keresztény vétettem. Nem kellene-e nekem is könnyek árjával mosni Üdvözítőm lábait, azon szent lábakat, melyek irántami szeretetből szegekkel átluggasztattak! — Oh csodálatos változás, melly ez asszonyban történt! Tekintsük csak, hogy fordít ő most mindent a bűnbánatra, mi előbb a bűnnek szolgált, hogy csinál ő a gonoszság eszközeiből a megigazolás eszközeit. Szemeit, melyek eddig a gonosz kéjben usztak, most könnyekkel rutítja el, s esábitó tekintete tisztátalan tüzet a bűnbánat vizében oltja el. Megfertőztetett ajka megtisztul, midőn Jezus lábait tisztelteljesen csókolja, jeléül azon belbékének, melyet az Istenben ohajt. Hajai, melyek eddig a esábitás kötelékei voltak, melyeket ő olly szorgalommal rendezett s ékesített, most szétszórtan csak az Üdvözítő lábainak letérülgetésére szolgálnak. A drága kenőcsöt, mellyel eddig saját bűnös testét kente, hogy annak jó illatával a lélek benső rothadását eltakarja, ezen kenőcsöt most szent pazzlással önti ki annak imadandó testére, ki a rothadást nem látta. Ekként ő az isteni Üdvözítőnek feláldozza mindazt, mi előbb az érzékiségnek tapláléka, a bűnnek gyúanyagja volt. S ezen tökéletes áldozatnál milly derült az ő lelke. Milly szívesen nyújt ő oda mindent, csak hogy bocsánatot nyerjen! S ez az igazi töredelmességnek a legbiztosabb jele — az élet teljes megváltoztatása. Ez az igazi megtérés és az egész embernek megfordulása. — Minél gyorsabban, minél teljesebben, minden kikötés, minden kivétel nélkül történik ez, annál tisztább, annál kedvesebb Isten előtt a megtörődött lélek ezen áldozata. Ha az emberek az előbb könnyelmű, szórakozott, életsovár, télen világról elbámulva mondják: „Hogy megváltozott ez egészen! az ember rá sem ismer; ő most olly magába vonult, olly komoly, nem vesz részt a mulatságokban, mindegyre dolgozik, olly sokat imádkozik“: Udv az ilyennek! ez megtért, mert ő már nem az, ki az előbb volt. Boldog az, ki ezen jeleket magán észreveszi; bűnei meg vannak bocsátva, s az Ur békeje vele van. Úgy legyen!

Schlör Alajos.

Társulati ügy

Szíves felszólítás a jó és olvasó könyvkiadó társulat t. ez. bizományosaihoz, és részvényes tagjaihoz! A társulat igazgatósága hálás örömmel ismeri el a t. ez. bizományos uraknak abeli buzgó működését és gondoskodását, miszerint a múlt s folyó év folytán általuk beküldött pénzek a kiadásokat mindedig kelleen fedezték, s a fizetések teljesítésében megakadás nem vala tapasztalható, ámbár a társulat kiadásai vállalkozásaival aránylagosan évről évre ezekkel növekednek.

A t. ez. bizományosok és tagok eddig tanusított buzgalmára támaszkodva továbbá is az igazgatóság, egyszerűsödve hogy a f. é. augustus havában megtartandó közgyűlésig teendőit teljesítse, a vagyon-állapotot pontos számitással kimutathassa, s mennyire lehetséges, fizetési hátramaradásainak eleget tehessen, szükségesnek tartja az igazgatóság a társulat ügyeinek állapotát a megkívánt költségvetés kíséretében, nagyjából előterjeszteni — tájékozául a bizományos uraknak, hogy a dolgoknak rendes menetét közremunkálásukkal elősegíteni szíveskedjenek.

Mindenek előtt jónak látja az igazgatóság megemliteni, miképen elégítették ki eddigelő a tagok s mire tarthatnak számot a jövő közgyűlésig. A tavali részvények fejében számitandó G o f f i n e II. kötetének kiadása elkésett ugyan: de annál nagyobb lelkiismeretességgel kiállított hibátlan munkát fognak abban nyerni a tagok, julius közepéig Isten segítségével szétküldendőt. Ez által a múlt évre 90 ivet jóval meghaladó iveket nyerdettek a tagok. A Goffine készítése nem akadályozá az igazgatóságot az idei 1853-dik évi munkák kiállításában, melyek közül „Segur rövid feleletei“ 8 és fél iv még január hóban megjelentek; — most legújabbán pedig a „Keresztes hadak“ mindkét kötete szinte kikerült már sajtó alól s tesz összesen 26 ivet; Mütlnek 22 föld és az ember nem östörténete“ czimű 22 ives munkája szinte sajtó alatt van, s a jövő hónapban elkészültét reméljük a körülbelül 10 ivre terjedő „Névkönyv“-vel együtt, mellyhez a multévi közgyűlés jegyzőkönyve lesz csatolva. Mindezekhez járul a „Naptár“ rendes 4 ivnyi alakjában, Eképen tehát a közgyűlésig az idei részvénymunkákból 70 és fél iv a tagok kezei között leend. Ezek mellett iskolai s imakönyveket és képeket ez idén is folyvást nyomtatott a társulat, úgy hogy egyszerre két három sajtót is foglalatoskodtatott.

Mindezen nyomtatványok ára habár részben is rögtöni kifizetést igényel a nyomdászok részére. Fizetendő pedig még ezután G o f f i n e II. kötetének nyomtatási árának egy része; P á z m á n imakönyve, mellyet a társulat 5000 példányban nyomtatott; a „Keresztes hadak“; a „föld östörténete“; a „Névkönyv“ egy része; a naptárak, és a könyvnyomdában készült sz. képek ára, a mi körülbelül hatodfélszer pp. forintba megy; továbbá a naptárak bélyegzésére okvetlen megkívántatik 2000 pfrt. Ide járulnak még a kötés költségei s a társulat egyéb fizetési. A jövő közgyűlésig tehát a társulatnak, hogy hátralék ne legyen, legkevesebb 8000 pfrt. fizetni valója volna, s jelenleg a pénztárban csak néhány száz frt. találtatik.

Az igazgatóság mindent elkövet, hogy a kiadásokat rendesen fedezhesse tőkájének megcsönkítése nélkül, de

hogyan érhessen, a bizományos s nagyrészen a részvényes tag urak buzgalmatól függend. Van t. i. a társulatnak a még meg nem rendelt, vagy el nem küldött könyvkészleten kívül, eladott, vagy legalább kelendő könyvek árában a bizományosok s más könyvtárosok kezei között kinlevő közel 10,000 pfrtja, ezenkívül a tavali esekélyszám hátramaradt s az ezen évre még be nem küldött 18 pfrtos alapítványi és részvénydíjakkól még mintegy 5000 pfrtnyi összeg. Ezennel tehát tiszteletteljesen felszólítanak a társulat t. cz. részvényes tagjai és bizományosai, hogy illető díjajukat, mellyek az ügyek rendes folyama mellett különben is előre lennének fizetendők, mielőbb beküldeni, ugyszint az eladott könyvek főleg naptárak árát, miután a 2000 pfrt. bélyeg előlegezés a társulatnak nem esekély hátramaradást okoz, a mennyire lehet, öszveszedni sziveskedjenek. A nem kelendő könyveknek mielőbbi visszaküldése pedig azon oknál fogva sürgetik, hogy a közgyűlésre elkészítendő s ez alkalommal a Névkönyvtől különválva nyomtatandó részletes vagyoniállapot kimutatásában a kész könyvek valószínű mennyisége és árak felszámításával fölvétethessék.

Kelt Pesten, jun. 18-án 1853.

Az igazgatóság rendeletére

G y u r i t s Antal, titoknok.

Katholikus hitélet.

XXXII.

Fehér megyéből. Nt. szerkesztő ur! Valóban igazán mondja a Religio f. e. jul. 7-ki száma: „Szomorú benyomást tesznek mindenkoron a meleg keblű katolikusokra a nyilvános helyeken álló dűledező keresztetek, azon kitott szent szobrok, kerítés nélküli temetők stb. A gondos lelkipásztor nem csak Istennek eleven templomaira fordítja figyelmét, hanem kiterjeszti gondját a szentegyházak külső és belsőjára, a sírkertek, keresztetek, szobrok és zászlókra. A csin, a tisztaság megfér a szegénységgel is, és ritka helyen tartozik a lehetetlenségek közé. Nagyon is igazak az egyházi folyóiratnak szavai, s meg lehet ezért történet velem, hogy valahányszor a Csákvárról Fehérvárra vezető úton megfordultam, mindannyiszor gondolkodtam arról: mi lehet oka annak, hogy Csákváron kívül az út mellett egy porladozásnak indult fakereszt disztelenkedik? De mit eddig nem tudtam, már föltárult előttem; úgy látszik, a romlodozó fakereszt csak azért türetett, hogy helyét egy csinosan faragott feszülettel közzékereszt ekesítse. Megvallom, bántott a kíváncsiság meg tudni, ki szerezte eme minden csákvárra, sőt minden kereszt mellett elmenő katolikusra nézve kedves és épületes változást? Kérdezősködésemmek eredménye az lett, mit némileg előre gyanítottam, hogy t. i. Csákvárnak lelkipásztora ft. Lezsó Endre cz. apát és kanonok ur önnön bőkezűségéből, hiveinek némi hozzájárulásával, állíttatta fel a mostani díszes és több mint 100 pengő forintba került kőkeresztet. Áldja meg az ég az Isteni esőségeért, és hivei buzgóságáért áldozatrakézt főtiszt. lelkipásztort; de áldja meg azon jó hiveket is, kik, ha esekély napi keresztökből nem is sokat, de találtak mégis Jézus keresztének készíttetésére állítték! +

Néhány szó a katona-állásról.

Ohó! fogod mondani, éppen ez a bökkenő, a mivel én igen szeretnék tisztába jönni. Téged bizonyosan lel néha a hideg, ha a sorshuzásról hallasz valamit, s ha szabadságodban állna, nehezen adnád fejedet a katonaságra. Azonban, ha már a meghatározott évet eléred, nem fog elmaradni a kis levélke, mellyet a helybeli előjáróság, vagy más valaki nyújt át, s mélyben bizonyos napra kitűzött megjelenésed fog megparancsoltatni az irodában, hogy ott sorsot huzz.

Szüleid, ha még élnek, testvéreid jajgatni, siránkozni fognak, s nem fogják tudni, hogy mitevők legyetek. Te magad is busan fogsz föl alá járni, s azt fogod képzelni, hogy már oda vagy. Ha közeledben volnék, mindenesetre iparkodnám a követ elhengeríteni szivedről; hanem hihetőleg nem fogna kedved lenni rám hallgatni, s illy helyzetben nem is jutna eszedbe: a Katholikus Néplapot kezdedbe venni, mellyben ezen állapotról én tán éppen néhány szót váltanék. Azért azt tanácsolom, hogy, míg e pillanat el nem érkezik, (mert talán még néhány év van hátra a gondolkozásra) hányd vesd meg a dolgot, hogy szived helyén legyen, ha majd egyszer a valójára kerül a sor. A katonaelet nem olly borzasztó, mint a millyennek tán gondolod; mert elég katona van, ki e sorsában is megelégedett. Az igazi keresztény az élet minden körülményében ott hon van, s kész menni, bárhová híja őt Istene. Azért nem is tart az, kivált a magyar a katonaságtól, ha úgy akarja Isten; sőt voltak többen és vannak is, kik önként álltak be s állnak ezután is, hogy másokat attól fölmentsenek.

Ha ép, erős testalkatod van, s ennél fogva katonának válsz, ne vágj olly sötét képet s ne szomorkodjál; mert én azt mondom neked, hogy becsületes állásra vagy hívatva, ugyanis: harezolni az Isten-, haza- és a Felségért. A katona, ki hivatásának híven megfelel, böcsülést érdemel, s böcsüli is őt minden jóérzésű ember. Hogy tartathatnék fön a béke bármely országban is, ha a katonai hatalom félelme nem tartóztatná vissza az igazgatókat! hogy létesítenék a mai megromlott világban a vagonbiztonság, bátorság?! Hogy üzhethné a polgár, művész, iparos és kézműves, művészetét, iparát? hogy élvezhetné a földműves békében szorgalma gyümölcsét, ha katonai hatalom nem állna készen a közbátorságot föntartani? —

Azért tisztelet becsület annak, a kit az megillett. A jó katona mindenkítől becsülést érdemel; mert nagy áldozatot tesz, midőn magát egészen a közjóért ajánlja föl, sőt életét is kész odaadni a haza- és Felségért. Azért ha ezen böcsületes állásra hívatatol, csak azon törekedjél, hogy mint katona is jó keresztény maradj, akkor ezen nehézségeit is könnyen fogod túrni, és békével fogsz élni.

Igaz, nem egyszer fog beborulni az ég katona-eletem fölött, s néha majd nem tudod keserűségemben, a komiszkenyérbe harapj e, vagy a helyett valami félreeső kuczkóban keserű sorsodat sirasd. De éppen ilyenkor van alkalmad megmutatni katonai vitézségedet szintegy, mint esatában az ellenség előtt. Túrj és türelmedben légy állhatatos, s bizonyosan győzelmet aratsz. Gyakran egyszerre jobbra fog sorsod fordulni; de ha egész katonaságod ideje alatt tartana is a keserűség és nehézség, miért nem volnál kész ezt elszenvetni Megváltód- és saját lelked üdvéért, holott mint harezos kész volnál az

ellenséggel lelkesen szembeszállni, életed legnagyobb veszélyével hazád jóléteért harcolni?

Azonban egy valami mégis van, mi érted aggodalommal tölt el engem, és ez lelki üdvösséged veszélye.— Nem maga a katonai állás okozza ezt a veszélyt, hanem azok, kik veled együtt ezen állásban vannak, teszik azt veszélyessé.

Keresztény atyámfia! ha lelki üdvösségedet sziveden hordozod, s nem vagy közömbös iránta, figyelj szavaimra: Sok rosztat fogsz látni és hallani, sok rosztat fogsz csábíttatni; légy állhatatos az illy kísértetekben. Őrizkedjél a káromkodás és szitkozódástól, őrizkedjél a mértéktelenségtől az italban, őrizkedjél holmi szerelmeskedésekbe ereszkedni, fúsd, még egyszer mondom, fúsd a fajtalan személyeket!

Akárhogy gyaláznak, rágalmaznak mások, te csak teljesítsd pontosan és buzgón előjáróid parancsait, imádkozzál mindennap, gyónj többször, s vedd magadhoz az Oltáriszentséget. Ha illyképen hű szolgája leszesz Istennek és a Felségnek, egykor mint keresztény harcoszt a legigazságosabb bíró az örök üdv hervadhatatlan koszorújával koszoruzand meg. —d.

Különfélék.

Uj társulati tagok: A esököli kerületből: Nt. Mutchart József, babocsai plebános. Nt. Lencsár János, vizvári pleb. Nt. Berky József, tarányi pleb. Nt. Gazdag Gábor, sz. Ferencz rendi szerzetes, és csombárdi házi káplán.

Imint jelent meg s Pesten Emich Gusztáv könyvkereskedésében kapható e munka: „Bibliai történetek az ó és uj szövetségből és az apostolok cselekedeteiből.“ Kivonat gyermekek számára, Schmid Kristóf négy kötetnyi bibliai történeteiből, Farbmán János által. Fordította Czuczor Gergely, sz. benedeki rend pannonhegyi tagja. 8-ad rét, 169 lap, több fába metszett képpel. Schmid Kristófnak ezen munkája s a fordító urnak tolla sokkal ismeretesebbek, hogysen hosszú dicséretre szorulnának.

Mélt. Rudigier Ferencz-József, linezi püspök megyéje lelkészeihez a következő rendeletet küldte: „Pünkösdtáni 9, 10. és 11-dik vasárnapon fognak itt a felsőbb egyházi rendek feladatni. Kimondhatlan fontosságú, hogy az ekként felszentelendők telvük legyenek a Sz. Lélektől, Istennek igaz embereivé váljanak s illyenek egész életükben maradjanak is. Számítalan ember üdve s boldogsága függ ettől. Miért is e megye minden lelkipásztorának meghagyatik, hogy a gondjára bizott hivatott buzgó imára hívja fel a főllesztelendő papjelöltekért, s hogy e végre az említett 3 vasárnapon a délelőtti isteni szolgálat után hivatott együtt 5 miatyánkat s üdvözlégyet, s az apostoli hitvallást imádkozzák el.“ Valóban üdvös egy rendelet!

A „Katholikus Néplap“ szerkesztőjénél még mindig kaphatók a „Néphez alkalmazott Egyházi Be-

szédek az év minden vasárnapjai- és ünnepeire.“ Közreboicsátá Szabó Imre. I. kötet. Ára 1 fr. 20 kr. pp.

Beimel Józsefnél esztergami s pesti könyvnyomdáiból még kapható Pesten, zöldkertuteza, 6-ik számú házban, ára ezüstben:

A keresztény kath. isteni tiszteletnek minden ágaira kiterjedő Kottás Énekeskönyvsat. Kovács Márk sz. Benedek rendű áldozótól, kötte 2 fr. 30 kr.

A kereszténységnek védelme, francziából fordította Sujánszky Antal. 3 kötet 3 fr. 12 kr.

Egyházi Törvénykezés, Gózon Györgytől, velin papiroson 1 fr. 40 kr.

Sz. Hajdan Gyöngyei, Pyrker L. B. német eredetije után 2 fr.

Hittudomány, katechetekai módhoz alkalmazva, 4 rész, 3 fr. 12 kr.

Fitzjames, Oktató Beszédek, az év minden vasárnap- s ünnepeire, 3 kötet 5 fr.

Egyházi Beszédek az esztendőnek minden vasárnapjaira, Végh Istvántól. 2 fr.

Egyházi Tár. egy évi folyam, a lefolyt évekből. Guzmics Izidortól. 2 fr. 24 kr.

Sambuga I. A. A miséspap az oltárnál 12 kr.

Erény ösvénye, oktató beszédek levelekben, Nagy Mártontól. 20 kr.

Iskolai esödhirdetés. Pilisi járásban fekvő Bogdány helységben egy megöregedett tanító tanítói hivataláról lemondani akarván, annak betöltésére f. é. aug. hó 11-re esöd hirdettetik. Ezen állomásnak, mellyel szabad lakáson kívül egy kis rét és kised szőlő, minden házas pártól $\frac{1}{4}$ pozsonyi mérő buza, a községtől insolidum 50 v. frt. készpénz, és a kegy. uradalomtól 7 öl tüzifa vagy kapcsolva, elnyerésére a magyar és német nyelv s zene tudása kívántatik. Azt elnyerni kívánók, a szükséges bizonyítványokkal ellátva, a kitűzött napon a helyszínen jelenjenek meg. Bogdány, jul. hó 12-én 1853.

Lattayák János, bogdányi pleb. és budai felső ker. alesp.

Csöd kántor-tanítói állomásra. Az esztergomi érsekmegyében kebeleztet Nógrád megyei magyar ajku Bussa helységben megürült kántor s tanítói állomás f. é. aug. hó 24-én tartandó rendes kísérlet utján fog betölteni. Ezen állomás évi jövedelme: 42 pozsonyi mérő tiszta buza, 17 mérő rozs, a község által mivel 3 hold szántó föld, $\frac{3}{4}$ hold rét, káposzta és kenderföld, 6 öl cserfa; pénzbeli jövedelem körülbelül 50 fr. pp. A lakház és szép új iskola közel a templomhoz. A pályázandók minden szükségelt bizonyítványokkal ellátva, a kitűzött napon a helybeli plebános urnáli megjelenésre ezennel fölhivatnak. Kelt Varbón, julius hó 4-én 1853.

Papp Ferencz, Kékeő kerületi alesperes.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat,“ szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országút 6. sz.